



ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

Cena zemědělských výrobců ČR	
▼ CZV mléko (červenec).....	5,99 Kč/l
Cena průmyslových výrobců ČR	
▼ CPV SOM (srpen).....	41,18 Kč/kg
▼ CPV SPM (srpen).....	51,29 Kč/kg
▲ CPV máslo blok (srpen).....	66,72 Kč/kg
Světová tržní cena – západní Evropa	
▲ FOB máslo (srpen).....	2 125 USD/t
▲ FOB SPM (srpen).....	2 263 USD/t
▲ FOB SOM (srpen).....	2 050 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu	1-4
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	3-4
Situace v zahraničí; aktuální předpisy.....	4
Vývoj CZV, nákup mléka graf; Kurzy ČNB	5-7
CPV mlékárenských výrobků;	7
CPV másla a SOM; plnění kvót.....	8-9
Aktuality.....	10-12

Situace na domácím trhu

Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V červenci 2009 došlo k dalšímu poklesu ceny placené zemědělcům (CZV) za mléko kravské třídy Q. Trend poklesu ceny započal v únoru 2008 a dosud pokračuje. Rekordní cena z ledna roku 2008 (10,10 Kč/l) tak nebyla dosud překonána a letošní červencová cena byla 4,11 Kč pod její úrovní (v lednu 2008 dosáhla cena nejvyšší hodnoty minimálně za posledních 14 let).

V červenci 2009 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q. za 5,99 Kč/l, což je pokles proti červnu o 4 haléře (-0,6 %) a snížení o 2,47 Kč (-29,22 %) proti červenci 2008. Mlékárny podle výkazu MZe 6-12 nakupovaly v červenci mléko (všechny třídy jakosti) průměrně za 5,89 Kč/l (rozdíl proti CZV je způsoben rozdílnou metodikou, nákupem ze zahraničí a také počtem respondentů).

Ceny placené zemědělcům podle krajů se v červenci pohybovaly v rozmezí od 5,18 Kč/l do 7,33 Kč/l. Nejvyšší cena byla zaplacená v Plzeňském kraji a nejnižší cena byla zaplacená v kraji Vysočina. Nejnižší **průměrná** cena byla placena v kraji Vysočina 5,85 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Karlovarském kraji, kde dosáhla hodnoty 6,25 Kč/l.

Nákup mléka podle MZe 6-12

V červenci mlékárny nakoupily (v ČR i zahraničí) 199 329 tis. litrů mléka o tučnosti 3,76 % s průměrným obsahem bílkovin 3,30 %, za

průměrnou cenu 5,89 Kč/l. Červencový nákup mléka byl ve srovnání s průměrným měsíčním nákupem ve druhém čtvrtletí roku 2009 mírně podprůměrný (průměrný měsíční nákup ve druhém čtvrtletí činil 199 999 tis. litrů). Průměrný měsíční nákup v roce 2008 byl 197 384 tis. litrů mléka. Při porovnání červencového nákupu mléka s nákupem v červnu došlo ke zvýšení nákupu o 494 tis. litrů. To znamená nárůst o 0,3 %. Při meziročním srovnání došlo letos v červenci ke snížení nákupu o 3 %, tedy o 6 138 tis. litrů mléka.

Každoroční trendy nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 6.

Z celkového nákupu mléka v červenci 2009 bylo 97,97 % mléka nakoupeno ve třídě I. a vyšší za cenu 5,90 Kč/l. V červnu 2009 to bylo 98,70 % za 5,96 Kč/l.

V červenci se nákup mléka mlékárnami v zahraničí snížil. Došlo k poklesu nákupu proti červnu o 561 tis. litrů na 2 197 tis. litrů. Jedná se o nejnižší nákup v zahraničí od počátku roku 2007. Zatím nejvyšší nákup mléka v zahraničí byl uskutečněn v dubnu 2008, kdy mlékárny nakoupily 5 166 tis. litrů mléka (tento údaj se sleduje od roku 2005).

Od počátku roku 2009 nakoupily mlékárny celkem 1 368 163 tis. litrů mléka. Za celý rok 2008, mlékárny nakoupily 2 368 602 tis. litrů mléka, v roce 2007 to bylo o 12 616 tis. litrů více, tedy 2 381 218 tis. litrů mléka.



Sušené odtučněné mléko (SOM)

V červenci mlékárny vyrobily 1 839,8 tun SOM. Je to o 24,6 tun (1,3 %) méně než v červnu a o 295,5 tun (13,7 %) méně než v červenci 2008. Měsíční průměrná výroba ve druhém čtvrtletí 2009 byla 2 036,7 t, což znamená, že červencová výroba byla ve srovnání s průměrem ve druhém čtvrtletí podprůměrná. Od počátku roku 2009 mlékárny vyrobily 13 073 tun SOM. V roce 2008 vyrobily mlékárny celkem 22 518,2 tun SOM, což je o 886,5 tun méně než v roce 2007.

V červenci měly mlékárny na skladech zásobu 2 042,8 tun SOM. Ve srovnání s červnem se snížila zásoba o 188,2 tun. Při meziročním srovnání zásob došlo letos v červenci ke snížení stavu zásob o 527,1 tun.

Cena průmyslových výrobců v červenci 2009 se při srovnání s předchozím měsícem zvýšila, a to o 1,14 Kč na 44,52 Kč/kg. Meziročně se cena snížila o 12,37 Kč/kg (21,7 %).

V prodeji SOM došlo v červenci k nárůstu, a to o 355,59 t (27,4 %) proti předchozímu měsíci. V červenci mlékárny prodaly 1 655,29 tun SOM. Meziročně byl v červenci 2009 prodej o 746 tun vyšší než ve stejném měsíci roku 2008.

Od počátku roku prodaly mlékárny 9 393,85 tun SOM. Průměrný měsíční prodej ve druhém čtvrtletí roku 2009 byl 1 669,7 tun. Za celý rok 2008 prodaly mlékárny 13 307,39 tun SOM, což je o 1 236,66 tun méně než v roce 2007.

Máslo

Výroba másla se v červenci snížila, a to na 3 659,8 t. Při srovnání s červnem je to pokles o 216,6 tun (5,6 %) a při srovnání s červencem 2008 se snížila letošní výroba o 18,8 tun (0,5 %). Průměrná měsíční výroba ve druhém čtvrtletí 2009 činila 3 905,23 tun, z čehož vyplývá, že červencová výroba byla ve srovnání s tímto čtvrtletím podprůměrná. Od počátku roku bylo vyrobeno 27 083,8 tun másla. V roce 2008 vyrobily mlékárny celkem 48 634,6 tun másla, což je o 2 623,5 tun (5,1 %) méně než v roce 2007.

Zásoba másla se v červenci snížila. Na skladech měly mlékárny zásobu 1 484,7 tun másla, a to je o 17,4 tuny méně než v červnu a o 562,7 tun méně než v červenci 2008.

Prodej másla ve spotřebitelském 250 g balení se v červenci snížil. Bylo prodáno 1 431,98 tun másla, a to je o 113,7 tun méně než v červnu. Při meziročním srovnání došlo letos k poklesu proti červenci 2008 o 163,97 tun. Od počátku roku bylo

prodáno 10 723,94 tun másla ve spotřebitelském balení. Za celý rok 2008 prodaly mlékárny 19 309,46 tun másla ve spotřebitelském balení, a to je o 2 105,81 tun (12,2 %) více než v roce 2007.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250 g balení, v červenci vzrostla na 67,78 Kč/kg. To je ve srovnání s červnovou cenou 67,64 Kč/kg nárůst o 0,14 Kč/kg a při srovnání s červencem 2008 klesla letos jeho cena o 11,27 Kč/kg, tedy o 14,3 %. V listopadu 2007 dosáhla cena másla zatím historicky nejvyšší hodnoty 120,27 Kč/kg.

Sýry

V červenci 2009 došlo k nárůstu výroby sýrů. Ve srovnání s červnem došlo ke zvýšení výroby o 30 tun (0,4 %) a proti červenci 2008 se výroba sýrů zvýšila o 38,4 tun (0,5 %). V červenci 2009 bylo vyrobeno 7 384,6 tun přírodních sýrů, což je více než měsíční průměr ve druhém čtvrtletí roku 2009, který činil 7 180 t/měsíc. Od počátku roku 2009 bylo vyrobeno 48 795,5 tun přírodních sýrů. Celkem bylo v roce 2008 vyrobeno 84 086,3 tun přírodních sýrů, což je o 5 518,4 tun (6,2 %) méně než v roce 2007.

Zásoba sýrů přírodních se u mlékáren zvýšila v červenci 2009 ve srovnání s červnem o 93,2 tun (2,3 %) na 4 243,2 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30 % prodávaly mlékárny v červenci za 66,86 Kč, což je o 0,43 Kč/kg méně než v červnu a o 19,32 Kč méně než v červenci 2008. Prodej 30 % eidamu se v červenci zvýšil na 1 046,88 tun, což je proti červnu nárůst o 119,85 tun a proti červenci 2008 se prodej snížil o 94,33 t.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 45 % prodávaly mlékárny v červenci za 77,51 Kč, což je o 2,61 Kč/kg méně než v červnu. Prodej 45 % eidamu, se v červenci snížil na 132,47 tun, což je proti červnu pokles o 40,45 tun.

Státní zemědělský intervenční fond

Mléčné kvóty

Plnění dodávek referenčních množství mléka pro kvóťový rok 2009/2010

V období od 1.7.2009 do 31.7.2009 dodali producenti odběratelům 231 217 tun mléka, přímý prodej byl 216,5 tun mléka.

Plnění referenčního množství pro dodávky za kvóťový rok 2009/2010, tedy od 1.4.2009 do



31.7.2009 činí celkem 927 294 tun, tj. 33,29 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (2 785 414 tun). Plnění referenčního množství pro přímý prodej v kvótovém roce 2009/2010, tedy od 1.4.2009 do 31.7.2009, činí celkem 858,8 tun, tj. 11,8 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (7 276 tun).

Intervenční nákup másla a sušeného odstředěného mléka

Dne 11. srpna 2009 byl nařízením Komise (ES) č. 733/2009 prodloužen intervenční nákup másla a sušeného odstředěného mléka formou výběrového řízení v období od 1. září do 31. listopadu 2009.

Lhůty pro podávání nabídek v rámci jednotlivých výběrových řízení končí v 11:00 hodin každé první a třetí úterý v měsíci. Pokud je úterý dnem státního svátku, uvedená lhůta končí předcházející pracovní den v 11:00 hodin.

Bližší informace naleznete v obchodních podmínkách zveřejněných na www.szif.cz v části Společná organizace trhu/komodity - živočišná výroba - mléko - intervenční nákup másla a SOM. Zároveň jsou na www.szif.cz zveřejněny formuláře Nabídka másla k intervenčnímu nákupu a Nabídka sušeného odstředěného mléka k intervenčnímu nákupu.

Vývoz mléka a mléčných výrobků s vývozní náhradou

Zrušení minimální ceny sýrů s dodáním na hranice

Nařízením Komise (ES) č. 740/2009 bylo od 17.8.2009 zrušeno opatření stanovující minimální cenu sýru s dodáním na hranice. Tuto minimální cenu ve výši 230 EUR na 100 kg stanovil čl. 5 nařízení Komise (ES) č. 1282/2006, který byl výše uvedeným nařízením zrušen.

Tímto se také ruší povinnost uvádět na žádosti o licenci splnění podmínky minimální ceny produktu s dodáním na hranice.

Podpora spotřeby školního mléka

V srpnu přijal Fond tři žádosti o poskytnutí podpory za třetí období školního roku 2008/2009 tj. za duben - červen 2009.

Koncem srpna SZIF vyplatil dvěma schváleným mlékárnám podporu za dané období v celkové výši 115 288 Kč.

Žádosti o podporu za duben - červen 2009 mohou zbývající schválené mlékárenské subjekty předložit Fondu do 30. září 2009.

Použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů

Program vychází z nařízení Komise (ES) č. 760/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, v platném znění.

Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, v platném znění, od ledna 2009 rozšiřuje možnost používání kaseinu a kaseinátů z produktů kódu KN 0406 20 a KN 0406 30 (tavené sýry) na produkty kódu KN 0406 (sýry a tvaroh) vyrobené na území Společenství. Nařízením Komise (ES) č. 760/2008 se zvyšuje maximální procentní obsah, který může být obsažen ve výše zmíněných produktech z 5 % na 10 % kaseinu a kaseinátů. Vzhledem k tomu, že je podpora pro odstředěné mléko zpracované na kasein a kaseináty nulová, sankce za nepovolené používání kaseinu a kaseinátů do sýrů nebyla nařízením Komise stanovena. Případné sankce budou udělovány podle § 13 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dále je program upraven nařízením vlády ČR č. 225/2004 Sb., v platném znění, jehož novela č. 50/2009 Sb. ze dne 2. února 2009 platná od 18. února 2009 je plně v souladu s evropskou legislativou. Vypuštěním některých omezujících podmínek by měla tato novela nařízení vlády program zpřístupnit pro širší okruh výrobců sýrů.

Dne 24.6.2009 vyšlo nařízení Komise (ES) č. 548/2009, které upravuje vydávání povolení používat kasein a kaseináty při výrobě sýrů pod podmínkou, je-li stanovena podpora pro odstředěné mléko zpracované na kasein nebo kaseináty podle článku 100 nařízení (ES) č. 1234/2007.

V srpnu 2009 byla 18 mlékárnám rozeslána výzva k doručení souhrnného výkazu o výrobě sýrů a množství kaseinu a kaseinátů v nich obsažených za I. pololetí. Souhrnný výkaz již doručilo celkem 34 mlékáren. Jediný držitel povolení zasílá od června pravidelné měsíční hlášení o použití kaseinu a kaseinátů.

Situace v zahraničí

Světová tržní cena v paritě vyplaceně loď (FOB) v západní Evropě v srpnu 2009 u všech sledovaných komodit vzrostla.



Ve srovnání s červencem 2009 se zvýšila cena u másla o 200 USD/t na 2 125 USD/t. U SOM cena vzrostla o 50 USD/t na 2 050 USD/t a u SPM se cena proti červenci zvýšila o 213 USD/t na 2 263 USD/t.

Zdroj: Dairy Markets

Aktuálně vydané předpisy pro mléko a mlékárenské výrobky

Aktuálně vydané předpisy EU, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Nařízení Komise (ES) č. 805/2009 ze dne 3. září 2009, kterým se stanoví maximální částka vývozní náhrady u másla v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (ES) č. 806/2009 ze dne 3. září 2009, kterým se stanoví maximální částka vývozní náhrady u sušeného odstředěného mléka v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (ES) č. 807/2009 ze dne 3. září 2009, kterým se stanoví maximální nákupní cena másla pro 11. dílčí nabídkové řízení uskutečněné v rámci nabídkového řízení zahájeného nařízením (ES) č. 186/2009.

Nařízení Komise (ES) č. 808/2009 ze dne 3. září 2009, kterým se stanoví maximální nákupní cena sušeného odstředěného mléka pro 9. dílčí nabídkové řízení uskutečněné v rámci nabídkového řízení zahájeného nařízením (ES) č. 310/2009.

Nařízení Komise (ES) č. 793/2009 ze dne 31. srpna 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 595/2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1788/2003, kterým se stanoví dávka v odvětví mléka a mléčných výrobků.

Nařízení Komise (ES) č. 782/2009 ze dne 27. srpna 2009, kterým se stanoví maximální částka vývozní náhrady u másla v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (ES) č. 783/2009 ze dne 27. srpna 2009, kterým se stanoví maximální částka vývozní náhrady u sušeného odstředěného mléka v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (ES) č. 784/2009 ze dne 27. srpna 2009, kterým se stanoví maximální nákupní cena másla pro 10. dílčí nabídkové řízení uskutečněné v rámci nabídkového řízení zahájeného nařízením (ES) č. 186/2009.

Nařízení Komise (ES) č. 785/2009 ze dne 27. srpna 2009, kterým se stanoví maximální nákupní cena sušeného odstředěného mléka pro 8. dílčí nabídkové řízení uskutečněné v rámci nabídkového řízení zahájeného nařízením (ES) č. 310/2009.

Nařízení Komise (ES) č. 740/2009 ze dne 12. srpna 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1282/2006, pokud jde o vývozní náhrady pro mléko a mléčné výrobky.

Nařízení Komise (ES) č. 733/2009 ze dne 11. srpna 2009, kterým se přijímají mimořádná opatření na trhu s mlékem a mléčnými výrobky zahájením nákupu másla a sušeného odstředěného mléka prostřednictvím nabídkového řízení v období od 1. září 2009 do 30. listopadu 2009.

Nařízení Komise (ES) č. 701/2009 ze dne 3. srpna 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1182/2008, kterým se na rok 2009 stanoví výše podpory stanovené předem soukromého skladování másla.

Nařízení Komise (ES) č. 698/2009 ze dne 31. července 2009, kterým se stanoví odchylka od nařízení Komise (ES) č. 501/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 3/2008 o informačních a propagačních opatřeních na podporu zemědělských produktů na vnitřním trhu a ve třetích zemích, pokud jde o informační a propagační programy pro mléko a mléčné výrobky zaměřené na vnitřní trh.

Zdroj: Úřední věstník Evropské unie

Aktuálně vydané předpisy ČR, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Zákon č. 298/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 291/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Nařízení vlády č. 238/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 205/2004 Sb., kterým se v rámci společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky stanoví bližší podmínky poskytování podpory a národní podpory spotřeby mléka a mléčných výrobků žáky, kteří plní povinnou školní docházku ve školách zařazených do sítě škol, ve znění pozdějších předpisů.

Zdroj: Sbírka zákonů ČR



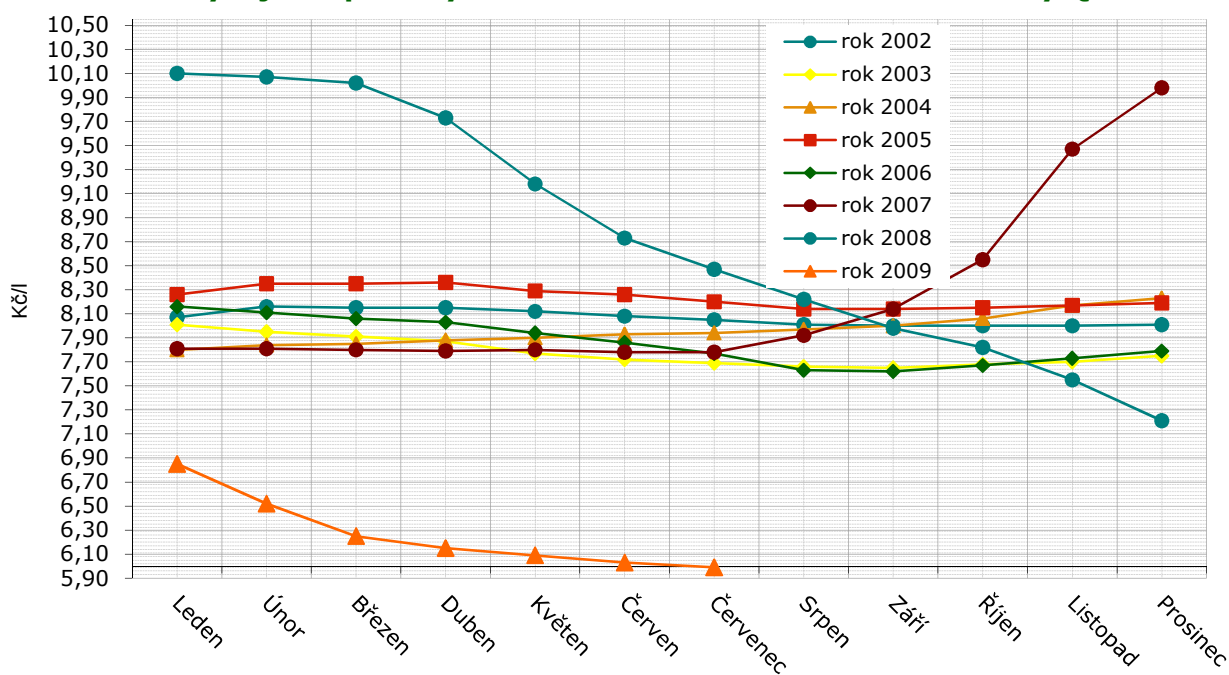
Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

Kč/l

rok/měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
2005	8,26	8,35	8,35	8,36	8,29	8,26	8,20	8,14	8,14	8,15	8,17	8,19
2006	8,16	8,11	8,06	8,03	7,94	7,86	7,77	7,63	7,62	7,67	7,73	7,79
2007	7,81	7,81	7,80	7,79	7,80	7,78	7,78	7,92	8,14	8,55	9,47	9,98
2008	10,10	10,07	10,02	9,73	9,18	8,73	8,47	8,22	7,98	7,82	7,55	7,21
2009	6,85	6,52	6,25	6,15	6,09	6,03	5,99					

Zdroj: ČSÚ

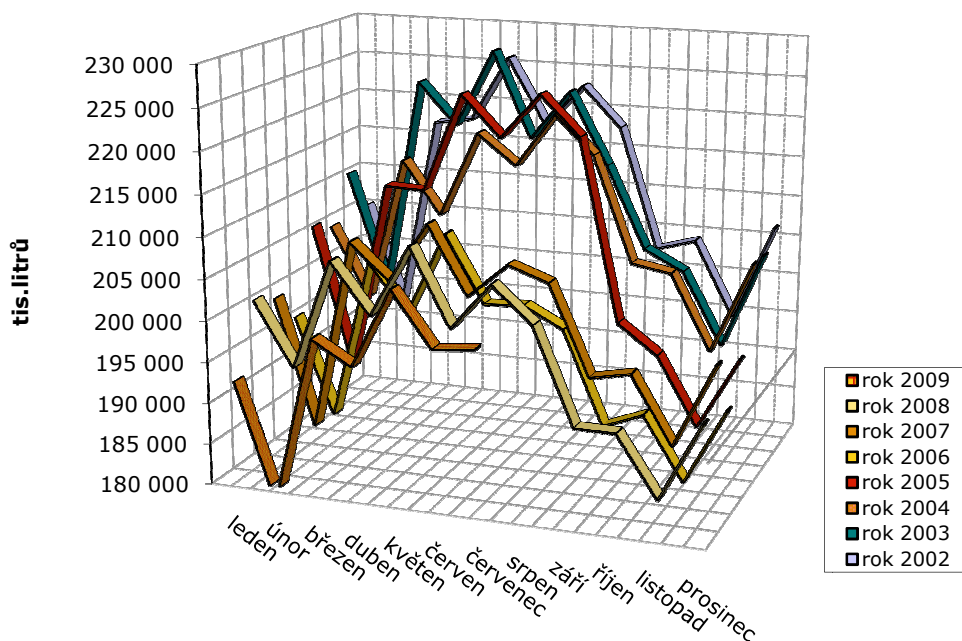
Vývoj cen placených zemědělcům za mléko kravské třídy Q.



Zdroj: ČSÚ



Nákup mléka po měsících



Pozn.: V grafu jsou uvedeny nákupy mléka tuzemskými mlékárnami včetně nákupů ze zahraničí, v grafu není zohledněn vývoz mléka z ČR a hodnoty tudíž není možné zaměňovat s produkcí mléka v ČR. Údaje v grafu proto není možné použít k vyhodnocení plnění mléčné kvóty, této problematice je věnována samostatná kapitola v textu.

Zdroj: Mlék (MZe)6-12

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu - měsíční průměry za rok 2008 a 2009

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
USD08	17,702	17,210	16,249	15,916	16,122	15,634	14,920	16,226	17,052	18,578	19,773	19,478
USD09	20,535	22,261	20,886	20,293	19,571	18,938	18,293	17,975				
EUR08	26,051	25,376	25,221	25,067	25,098	24,314	23,529	24,286	24,497	24,787	25,183	26,106
EUR09	27,169	28,459	27,229	26,760	26,738	26,545	25,787	25,649				

Zdroj: ČNB



Tab.: č.3 Ceny mlékárenských výrobků při prodeji z mlékárny

Kurz ECB (EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA) za srpen – 25,660 Kč/€

Název výrobku	Cena v Kč/kg, průměr za srpen	Změna k červenci v %
Sušená syrovátka <i>bez přidaného cukru, baleno v pytlích po 25 kg</i>	12,06	-0,42
Sušené odtučněné mléko <i>tuk do 1,5 %, baleno v pytlích po 25 kg</i>	41,18	-4,63
Sušené plnotučné mléko <i>tuk 26%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	51,29	-0,58
Máslo ve spotřebitelském balení 250 g <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	69,47	5,09
Máslo v blocích 25 kg <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	66,72	13,77
Máslo v blocích 25 kg + dopravní náklady <i>včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg</i>	67,36	13,63
Sýr ementálského typu - Moravský bochník <i>tuk minimálně 45 %</i>	70,09	-0,73
Sýr ementálského typu – Primátor <i>tuk minimálně 45 %</i>	137,53	54,02
Eidam 45 <i>tuk minimálně 45 %</i>	85,25	2,24
Eidam 30 <i>tuk minimálně 30 %</i>	67,77	2,61

Ceny jsou zjišťovány Státním zemědělským intervenčním fondem na základě nařízení Komise 562/2005, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 225/2004 Sb.

Školní mléko se letos rozšíří do středních škol a školek

Žáci základních škol, ale nově také děti v mateřských školách a studenti středních škol budou moci letos posvačit mléčné výrobky dotované v rámci programu školní mléko. ČTK to dnes řekl Michal Němec, ředitel obecně prospěšné společnosti Laktea, která je hlavním distributorem školního mléka u nás. Stát od začátku školního roku znovu zavedl národní dotaci na školní mléko, kterou před rokem zrušila vláda tehdejšího premiéra Mirka Topolánka (ODS).

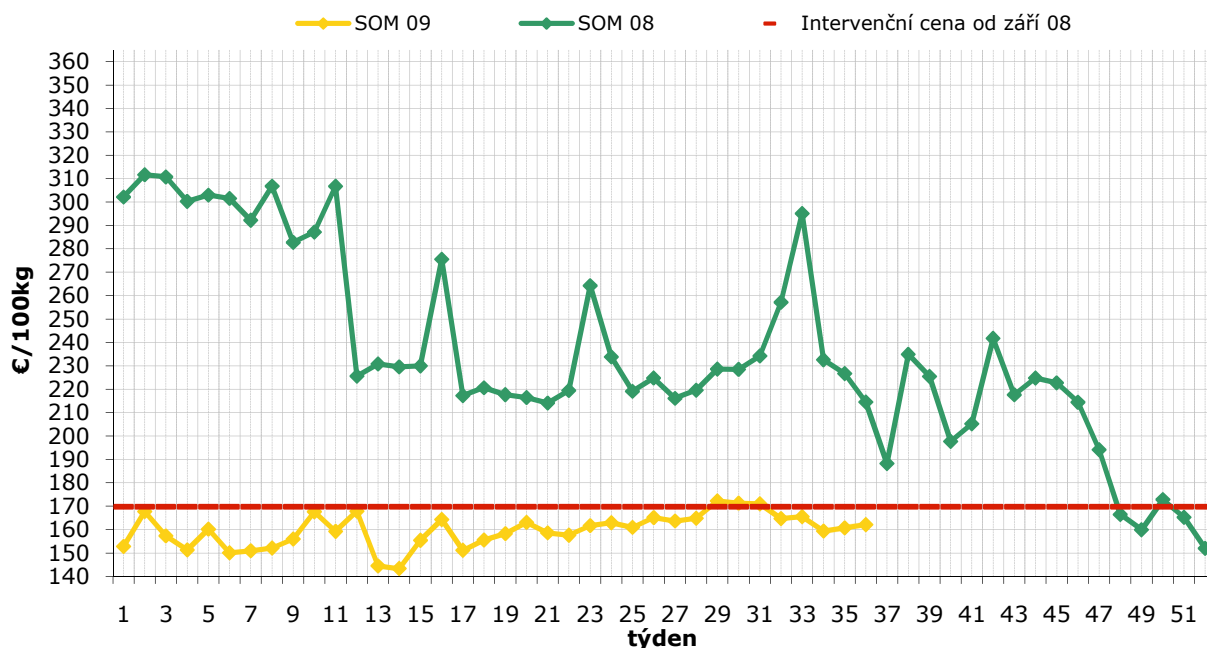
"Jsme rádi, že po roce můžeme nejen navázat na předchozích devět let programu, ale že jsme jej mohli i rozšířit. Dotované mléko bude nyní nově dostupné i dětem v mateřských a středních školách," uvedl Němec. Mlékaři koncem srpna oslovili více než 4 000 základních škol, asi 1 500 středních a přibližně 5 000 mateřských škol.

V minulém školním roce program dotovala jen EU. Mléčné výrobky ve školách kvůli zrušení národní části dotace podražily a poptávka po nich klesla o více než 50 %, počet zúčastněných škol se snížil o 30 %. Současná vláda pro nový školní rok národní dotaci obnovila. Celková podpora ze státního rozpočtu a peněz EU v nadcházejícím školním roce dosáhne 80 milionů korun, přičemž 60 milionů půjde z národních zdrojů, zbývajících 20 milionů korun poskytné EU.

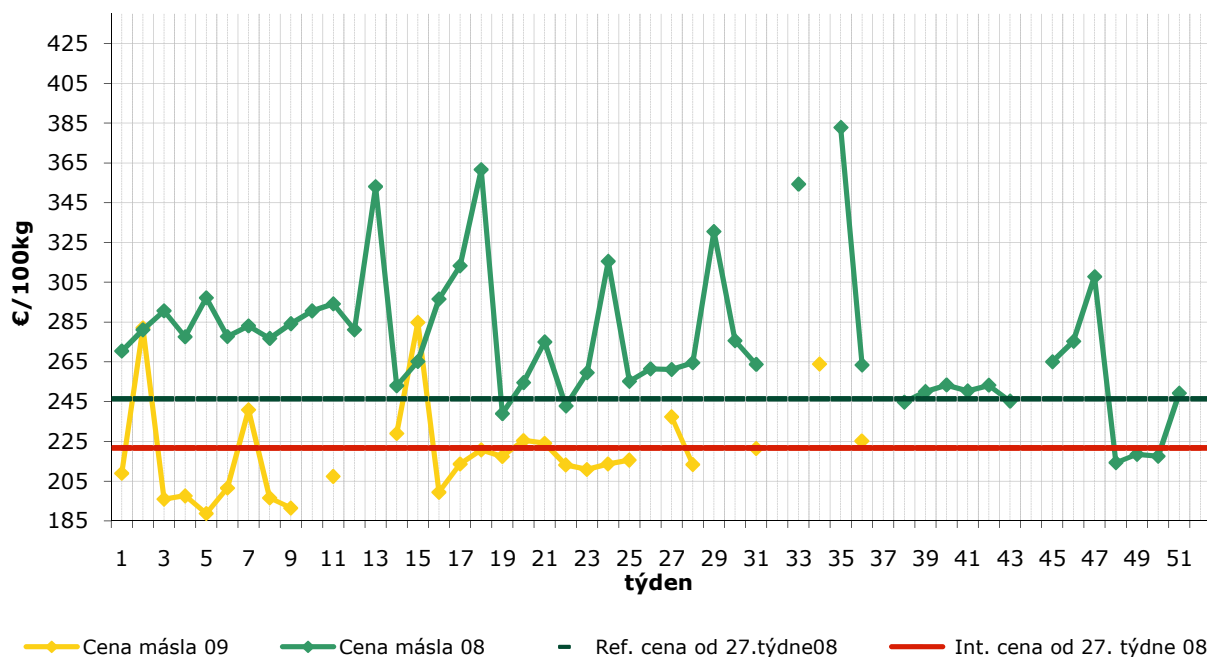
Proti roku 2008 by díky štedřejší dotaci měly být ceny mléčných výrobků pro školáky výrazně nižší. Například 250 ml. balení jahodového ochuceného mléka v krabičce, které v minulém školním roce stálo 9,70 Kč, přijde nyní podle cenového výměru ministerstva financí žáka na 4 Kč. Neochucené mléko ve 250 ml. kelímku ve školách zlevní na 2 Kč z loňských 5,70 Kč.

Zdroj: ČTK

Vývoj cen SOM v ČR (pytle 25 kg) vůči intervenční ceně

Zdroj: TIS^{ČR}

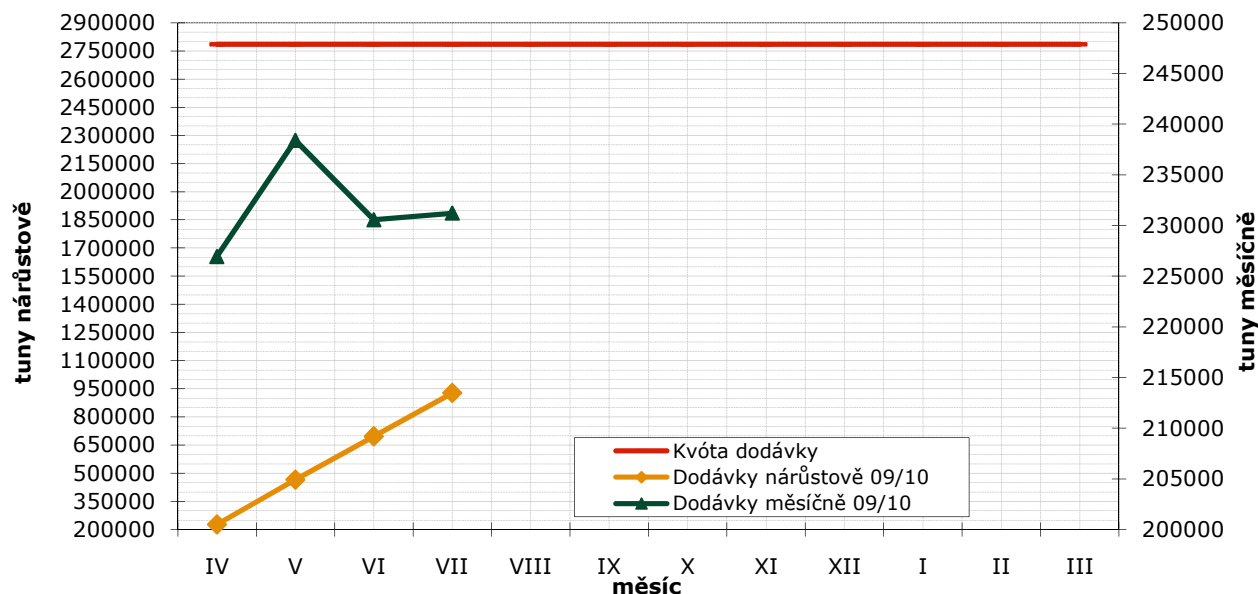
Vývoj CPV másla v ČR (blok 25 kg) vůči intervenční ceně



Pozn. Cena másla je včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg.

Zdroj: TIS^{ČR}

Plnění mléčné kvóty pro dodávky v kvótovém roce 09/10



Poznámka: Výše kvóty je pro kvótový rok 2009/10 – 2 785 414 tun

Zdroj: SZIF

Odbytové ceny mlékárenských výrobků na Slovensku ve 36. týdnu 2009

Výrobek	Cena €/kg	Prodané množství v t	Změna ceny k 35. týdnu 2009 v %	Změna ceny k 36. týdnu 2008 v %
Polotučné mléko trvanlivé, tuk 1,5%	0,30	3 089,08	-4,1	-33,6
Syrovátka sušená	-	-	-	-
Jogurt smet. ovocný, 150 g, tuk 7,5-10%	1,50	97,81	-2,8	-5,0
Smetana zakysaná 150 – 250g, tuk 16%	1,56	14,81	2,5	-21,3
Máslo čerstvé spotř. balení	3,30	88,27	2,1	-20,2
Máslo bloky 16% vody	3,19	1,80	6,6	-27,7
Tvaroh měkký, 250 g	2,32	40,81	4,7	-14,4
Tvaroh tučný, 250g, tuk 38% a více	2,85	8,74	2,5	-5,0
Tavené sýry, tuk v sušině 70%	-	-	-	-2,9
Eidamská cihla 45% tuku v sušině	2,59	98,36	7,3	-25,6
Bryndza zimní, sýr v balení 125 – 250 g	-	-	-	-
Bryndza zimní, sýr volně ložená (5 – 10 kg)	-	-	-	-
Bryndza letní, sýr v balení 125 – 250 g	4,41	24,12	4,8	-11,4
Bryndza letní, sýr volně ložená (5 – 10 kg)	4,16	16,32	-2,1	-10,4
Sušené plnotučné mléko	-	-	-	-
Sušené odtučněné mléko	-	-	-	-

Poznámka : Uváděné ceny jsou bez DPH, ceny v roce 2008 jsou přepočteny konverzním kurzem 1€ = 30,1260 SKK.
- Údaje nejsou k dispozici.

Zdroj : PPA – ATIS



Aktuality

Vývoj produkce mléka v EU

V r. 2007 se v EU-27 vyprodukovalo 146 mil. t mléka. Vývoj stavu dojníc, mlékárenských podniků a produkce po r. 2015 po zrušení kvót je vzhledem k mnoha faktorům těžko odhadnutelný.

S produkcí kolem 146 mil. t mléka (r. 2007) je EU-27 největším světovým producentem (27 % světové produkce mléka). Vzhledem k regulacím (od r. 1984) byla celková produkce v Evropě předem odhadnutelná, což se změnilo po r. 2015 (zrušení kvót a na druhé straně tlak WTO na liberalizaci světového trhu). Zatím při zvýšení kvót lze v r. 2014-2015 počítat s ca 153 mil. t.

Pro posouzení regionální struktury jednotlivých evropských zemí je nutno znát a zohlednit počet dojníc, velikost stád a dojivost. V r. 2007 bylo v EU-27 celkem 24,4 mil kusů, z toho 4,08 mil. v Německu, 3,82 mil ve Francii, kde produkce patří k nejintenzivnějším. Intenzivní produkce a vysoká hustota dojníc je v malých zemích jako je Nizozemí (0,77 krav/ha), Belgie (0,38 krav/ha) a Lucembursko (0,31 krav/ha). V r. 2007 se mléko produkovalo v 2,49 mil. farmách, z nichž většina je v Rumunsku (1,01 mil. dojníc) a Polsku (0,65 mil.), kde se průměrně jedná o 4 kusy v jednom hospodářství. V některých zemích se přes 70 % produkce spotřebovává v rámci farmy.

Počet dojníc a počet mléčných farem se stále snižuje, stabilní počet farem je jen v Lucembursku, Velké Británii, Maltě, Nizozemí a Itálii.

Dojivost se rovněž velmi liší (od 3 tis. kg v r. 2007 v Rumunsku a Bulharsku po ca 8 tis. v Dánsku a Švédsku).

Diskutují se potenciální efekty při zrušení kvót (viz Tabulka 1: Competitiveness of milk production in Europe – overview on results of different methods, v původním níže citovaném materiálu). Uvádějí se počty farem různé velikosti v jednotlivých zemích EU (viz Tabulka 2: Distribution of dairies by size classes in the individual countries – data z r. 2006, v původním níže citovaném materiálu).

Náklady na produkci

Pokud liberalizace světového trhu povede ke snižování cen mléka, zvýší se význam produkčních nákladů. V rámci Evropy jsou náklady monitorovány v rámci sítě FADN (Farm Accountancy Data Network), která se soustřeďuje na reprezentativní výsledky jednotlivých států, zatímco síť EDF (European Dairy Farmers) analyzuje silná a slabá místa jednotlivých farem a podporuje výměnu

informací mezi nimi. Z obr. 7 (původního materiálu) jsou zřejmé rozdíly v nákladech jednotlivých evropských zemí. Při zahrnutí veškerých ekonomických údajů se zdá, že pouze 10 % farem sítě EDF bude z produkce mléka profitovat.

Mlékárenský průmysl

K indikátorům, které dobře vystihují strukturu mlékárenství patří velikost mlékáren, roční obrat na kg mléka nebo na zaměstnance a množství mléka dodaného do mlékárny. V r. 2005 bylo v EU-27 v provozu 5 000 podniků s celkem 13 098 provozovny. Celkový obrat ca 120 000 mil. EUR byl dosažen ca 400 tisíci pracovníky. Počet firem rok od roku klesá s trendem k podnikům větší velikosti. Z deseti největších světových velkých mlékárenských podniků je jich v EU pět (Danone, Arla Foods, Unilever, Lactalis a Friesland Foods). Největším světovým podnikem je Nestlé se sídlem ve Švýcarsku s obratem 14,8 mld. EUR. Tabulka 3 (Structural characteristics of dairy products manufacturers, 2005) uvádí přehled o počtu podniků, počtu zaměstnanců a dosaženém obratu v jednotlivých zemích EU v r. 2005.

Obchod s mléčnými produkty

EU má vedoucí postavení ve světovém exportu sýrů (podíl 35 % a stále roste) a másla (podíl 38 %), avšak celkový obrat exportu mléčných výrobků nebo ekvivalentů mléka v EU-25 od r. 1988 do r. 2004 klesl z 60 % na 32 %. Pouze u sýrů nedošlo k poklesu. Pokles je důsledkem stabilní produkce mléka v EU a zvýšením objemu mléka použitého k výrobě sýrů a čerstvých výrobků. Snížení exportu postihlo především sušené mléko (odtučné i plnotučné) a máslo.

Import do EU byl omezován importními tarify, ale zvýšil se obchod mezi členskými zeměmi (v r. 2005 dosáhl 14,6 mil. t (18,6 mld. EUR), což je více než export do třetích zemí. (Stav exportu je v původním materiálu dokumentován grafy v obr. 9.)

WTO usiluje o zrušení dotací, snížení dovozních cel a zvýšení tarifních kvót u citlivých výrobků. Dojde-li k dohodě, hrozí zvýšení tlaku na trhu.

Závěr

Budoucí vývoj mlékárenství v Evropě bude ovlivněn strukturou produkčních farem i zpracovatelských podniků a tržním prostředím uvnitř i vně EU.

Zdroj: ÚZEI



Mlékárnám kazí prodej dovozy a nižší spotřeba mléčných výrobků

Spotřeba mléčných výrobků v Česku se podle odhadu Českého svazu mlékárenského letos zřejmě nezvýší. Spíš lze očekávat další pokles odbytu, stejně jako v minulém roce, řekl ČTK ředitel svazu Michal Němec na tiskové konferenci k Mlékárenskému dni v Přibyslavi. Prodej tuzemských mlékáren podle něj kazí i stoupající dovozy. Například objem dovážených eidamských sýrů z Polska a Německa byl v letošním prvním pololetí vyšší skoro o 70 procent.

Domácí spotřeba mléčných výrobků na jednoho obyvatele se za uplynulý rok meziročně snížila asi o dva kilogramy na 240 kilogramů, pokles nastal poprvé od roku 1997. "Loňský trend pokračuje, ale neočekáváme žádné hluboké propady," řekl Němec.

Zlepšuje se odbyt sýrů. "Ale bohužel je to vlivem dovozu, naše vlastní výroba spíš klesá," konstatoval Němec. Polské mlékárny podle něj mohou nabídnout sýry za nižší ceny, protože kupují mléko levněji. "U Německa, myslím si, že se jedná spíš o určitý výprodej zásob na nižší ceny," dodal. Podle jeho názoru může hrát určitou roli i to, že řada obchodních řetězců má vlastníky v Německu.

Podle údajů ministerstva zemědělství pokrývá dovoz u sýrů a tvarohů přes 30 procent domácí spotřeby. Česko drží u mléčných výrobků stále kladné saldo zahraničního obchodu - za první pololetí tohoto roku činilo 1,541 miliardy Kč. "Ale v loňském roce to za stejné období bylo 3,107 miliardy Kč, tedy je tam pokles o více než 50 procent," upozornil Němec.

České mlékárny vyvážejí například mléko a jogurty na Slovensko, nově se objevuje export do Itálie a Finska. Sušené mléko a máslo míří na trhy severní Afriky a Asie. V ČR funguje přes 60 průmyslových mlékáren, kvůli současné mléčné krizi zatím žádný výrobce nezkracoval.

Na ztrátové výkupní ceny si od loňska stěžují zemědělci. Za litr mléka nyní v průměru dostávají jen kolem 5,90 Kč, což je ve srovnání s loňským létem o 27 procent méně. Mléko je špatně placené v celé EU. Prezident Agrární komory Jan Veleba dnes ale uvedl, že na světových trzích již byl zaznamenán první signál oživení cen. "Nelze čekat zvýšení skokové, ale spíš postupné kvůli dlouhodobějším smlouvám s obchodníky. Varoval bych před přílišným optimismem," doplnil.

Vývoj ceny mléka v následujících dvou měsících podle Veleby ovlivní rychlost snižování stavů

dojných krav v zemi. Zatím likvidovali chovy zejména drobní farmáři a majitelé stád do 200 krav, velcí chovatelé zatím vyčkávají. Veleba uvedl, že mléko a obilí jsou poslední dvě zemědělské komodity, v nichž je Česká republika stále soběstačná. Mléko by proto mělo být jako první podporováno z nového fondu Agrární komory, z něhož bude financována propagace českých produktů. Fond by měl fungovat od letošního října.

Zdroj: ČTK

Choceňské mlékárně mírně stouply tržby a poklesl zisk

Choceňské mlékárně loni stouply tržby zhruba o tři procenta. Podnik z Orlickoústecka utržil 488 milionů korun, předloni si připsal na tržbách o necelých deset milionů korun méně. Čistý zisk firmy se naproti tomu meziročně snížil přibližně o 400.000 korun na 6,7 milionu korun. Vyplyvá to z výroční zprávy podniku.

Výsledky podniku byly ovlivněny nákupními cenami mléka a smetany. Zatímco předloni byly suroviny výrazně dražší, v loňském roce se jejich cena snížila. Na počátku loňského roku podnik nakupoval mléko za deset korun za litr, v prosinci bylo mléko o tři koruny levnější. Stejný trend byl u smetany. Mlékárna loni prodala více pomazánkového másla i jogurtů než o rok dříve. Ačkoliv se obchodní řetězce snažily tlačit nákupní ceny směrem dolů, firmě se dařilo vyjednat stejné podmínky. Choceňská mlékárna dodává výrobky do obchodních řetězců Ahold, Penny Market, Makro a Accom Czech.

Většinu výrobků míří na český trh. Za export firma utržila kolem sedmi milionů korun z celkového prodeje.

Společnost na konci loňska vlastnila z 85 procent společnost Accom Holding, předloni měla zhruba polovinu firmy. Majoritu zvýšila nákupem třicetiprocentního podílu od akcionáře Petra Marka. Podnik loni zaměstnával 87 lidí a počet zaměstnanců se meziročně nezměnil. Mlékárna loni dokončila přístavbu technologické linky na pomazánkové máslo.

Zdroj: ČTK

Mlékaři v EU se možná dočkají další podpory, ČR je ale opatrná

Producenti mléka v Evropské unii se možná dočkají od unie další podpory. V Bruselu o ní dnes totiž jednájí unijní ministři zemědělství. Další pomoc farmářům podporují i Češi, ale obávají se, že by EU



mohla schválit návrh Evropské komise na zvýšení státní pomoci producentům mléka ze 7000 eur (asi 182.000 korun) na 15.000 eur (zhruba 390.000 korun).

To znamená, že státy by mohly jednotlivým zemědělcům poskytnout podporu právě až do výše 15.000 eur, aniž by o její schválení musely žádat Evropskou komisi. "Nechceme podporu takovou, která by vytvořila ještě větší rozdíl mezi starými a novými členskými státy. My máme historicky mnohem větší farmy," řekl dnes novinářům před

začátkem jednání český ministr zemědělství Jakub Šebesta.

Podle něj by se mohlo stát, že bohaté státy by mohly producentům mléka dávat podporu v plné výši, zatímco chudší státy, mezi něž patří i Česko, by si jí nemohli dovolit. Zemědělci na západ od českých hranic by tak byly v konkurenční výhodě.

Zdroj: ČTK

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 591
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.